

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 2.3.2017
COM(2017) 203 final

RAPPORT MILL-KUMMISSJONI

LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL EWROPEW U LILL-KUNSILL

Il-hames rapport ta' progress lejn Unjoni ta' Sigurtà effettiva u ġenwina

Il-hames rapport ta' progress dwar Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina

I. INTRODUZZJONI

Dan huwa l-hames rapport ta' kull xahar dwar il-progress li sar lejn il-bini ta' Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina u jkopri l-iżviluppi f'żewġ pilastri ewlenin: il-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-kriminalità organizzata u dik ċibernetika u l-mezzi li jappoġġawhom; u t-tishih tad-difiżi tagħna u l-bini tar-reżiljenza kontra dan it-theddied.

Prerekwiżit għall-bini ta' Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina huwa li jiġu żgurati l-adozzjoni f'waqtha u l-implimentazzjoni sħiħa u effettiva tal-leġislazzjoni tal-UE.

Id-Dikjarazzjoni Kongunta tat-13 ta' Diċembru 2016 tal-Presidenti tal-Parlament, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni¹ qablet dwar 58 prijorità leġislattiva għall-2017. F'dan hemm numru ta' proposti pendent li huma ta' importanza ewlenija għall-implimentazzjoni tal-Unjoni tas-Sigurtà, inklużi: id-Direttiva dwar it-Terroriżmu; id-Direttiva dwar l-Armi tan-Nar; is-Sistema ta' Dħul / Hruġ tal-UE (Entry Exit System, EES); is-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar (European Travel Information and Authorisation System, ETIAS); id-Direttiva dwar il-Hasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu; is-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni ta' Rekords Kriminali (European Criminal Records Information System, ECRIS) u r-Regolament dwar il-Privatezza u l-Komunikazzjonijiet Elettronici (Privatezza Elettronika). Huwa essenzjali li jintlaħqu ftehimiet malajr dwar dawn il-proposti u dan ir-rapport se jhares lejn is-sitwazzjoni attwali ta' kull waħda minnhom.

L-enfasi fuq l-implimentazzjoni tapplika wkoll għal-leġislazzjoni eżistenti, inklużi l-istrumenti li għadhom fil-fażi tat-traspożizzjoni. Dan ir-rapport jipprovdi wkoll aġġornament dwar il-fajls ewlenin f'din il-kategorija, bħall-Prekursuri tal-Isplussivi, ir-Registru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (Passenger Name Records, PNR), id-Deċizjonijiet ta' Prüm dwar il-qsim tad-dejta dwar il-vetturi, il-marki tas-swaba u d-DNA bejn l-Istati Membri u t-traspożizzjoni tad-Direttiva dwar is-Sigurtà tan-Netzwerks tal-Informazzjoni (Network Information Security, NIS).

Minbarra l-progress dwar il-fajls leġislattivi, dan ir-rapport ikopri l-implimentazzjoni ta' xi fajls ewlenin mhux leġislattivi tal-Unjoni tas-Sigurtà fil-qasam tal-bini tar-reżiljenza tal-UE bħall-hidma tal-Kummissjoni dwar il-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni permezz tan-Netzwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni, dwar il-Protezzjoni ta' Miri Faċli, u dwar is-Sigurtà tal-Avjazzjoni f'pajjiżi terzi.

Ir-rapport li jmiss ta' kull xahar f'April se jiffoka fuq il-kriminalità organizzata u fuq il-prijoritajiet għaċ-**"Ċiklu ta' Politika"** tal-UE tal-2017 li jipprovdi qafas strateġiku għat-tishih tal-kooperazzjoni effettiva bejn l-aġenziji nazzjonali tal-infurzar tal-liġi, l-aġenziji tal-UE u l-istituzzjonijiet tal-UE f'dan il-qasam kif ukoll dwar il-kooperazzjoni operazzjonali tal-pulizija u ġudizzjarja, inklużi t-Timijiet Kongunti tal-Investigazzjoni.

II. L-IMPLIMENTAZZJONI TAL-PRIJORITAJIET LEĠISLATTIVI Għall-Harsien Ahjar tas-Sigurtà taċ-Ċittadini

Ix-xahar li għadda, l-UE għamlet pass importanti 'l quddiem fil-ġlieda kontra t-terroriżmu bl-adozzjoni mill-Parlament Ewropew tal-proposta tal-Kummissjoni għal **Direttiva dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu**. Il-Kunsill issa huwa mistenni li jadotta l-proposta fl-ewwel parti

¹ https://ec.europa.eu/priorities/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2017_en

ta' Marzu. Ladarba tkun implimentata, id-Direttiva l-gdida se ttiprovdi lill-agenziji tal-infurzar tal-ligi u lill-prosekuturi b'ghodod ta' importanza ewlenija biex jiggieldu kontra t-theddida terroristika li qieghda tevolvi, inkluza l-kriminalizzazzjoni tal-imgiba marbuta mal-gellieda terroristi barranin, mat-tahrig tat-terroristi u mal-finanzjament tat-terrorizmu. Id-Direttiva se ttejjeb ukoll ir-regoli ezistenti dwar l-iskambju tal-informazzjoni dwar ir-reati terroristici u se tippermetti li jitneha kontenut terroristiku onlajn, u dan se jghin biex l-UE tinzamm aktar sikura, filwaqt li jirrispetta d-drittijiet fundamentali tal-bniedem. Fl-ahhar nett, id-Direttiva se ttejjeb l-istatus u d-drittijiet tal-vittmi tat-terrorizmu, u tizgura li jkollhom access ghal servizzi ta' appogg, immedjatament wara attakk u ghal perjodu ta' zmien twil kemm hu mehtieg wara dan. Wara ftehim politiku bejn il-kolegizlaturi f'Novembru 2016, il-plenarja tal-Parlament Ewropew ivvutat favur il-proposta tas-16 ta' Frar u l-Kunsill issa se jipprocedi bl-adozzjoni formali fil-bidu ta' Marzu. L-Istati Membri ghandhom 18-il xahar biex jittrasponu d-Direttiva fil-ligi nazzjonali. Il-Kummissjoni se tiffacilita t-traspozizzjoni malajr u korretta fl-Istati Membri permezz ta' serje ta' workshops li jibdew qabel is-sajf tal-2017. Permezz tad-Direttiva, l-UE tittrasponi l-Protokoll Addizzjonali tal-2015 ghall-konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar it-terrorizmu. Bosta Stati Membri digha hadu l-passi necessarji biex jaggnaw il-legizlazzjoni taghhom skont il-Protokoll.

Wara ftehim politiku bejn il-kolegizlaturi fl-20 ta' Dicembru 2016 dwar ir-revizjoni tad-**Direttiva dwar l-Armi tan-Nar** sabiex jigu msahha l-kontrolli u l-projbizzjonijiet fuq l-aktar armi perikoluza, il-plenarja tal-Parlament Ewropew hija mistennija li tivvota fl-14 ta' Marzu. Il-proposta twessa' b'mod sinifikattiv il-firxa ta' armi li jaqghu taht il-projbizzjoni l-iktar stretta tal-Kategorija A, inkluz l-armi awtomatichi kkonvertiti ghal armi semiawtomatichi u armi semiawtomatichi ta' grad militari mgammra b'kompartimenti u apparat ghall-ikkargar ta' kapacita gholja ta' skratac. Ladarba tigi implimentata d-Direttiva, mhix se tkun iktar possibbli li dawn l-armi jinxtraw jew jigu nnegojzati hlief ghal grupp b'definizzjoni stretta hafna ta' detenturi ta' licenzja, bhalma huma l-muzewijiet jew tiraturi sportivi li se jkunu soggetti ghal rekviziti stringenti ta' sigurtà u ta' monitoragg. Il-proposta ssahha b'mod sinifikattiv il-kontrolli fuq it-traccabilita, l-immarkar u l-armi dizattivati. B'mod parallel, il-Kummissjoni mexxiet 'il quddiem il-hidma fil-kumitat tekniku dwar l-istandards ta' dizattivazzjoni mal-esperti tal-Istati Membri. Fit-8 ta' Frar intlaħaq ftehim fuq kriterji riveduti iktar stringenti li issa se jigu ttestjati biex jigi zgurat li jipprovdu irreversibilita effettiva ta' dizattivazzjoni qabel ma jigu adottati formalment. B'mod parallel, il-Kummissjoni qed issahha il-glieda kontra l-kummerc illecitu tal-armi mal-pajjizi terzi ewlenin bhalma huma daww fil-Balkani tal-Punent. Il-glieda kontra l-armi tan-nar illegali jinhtieg li tkun ukoll priorita fic-"Ciklu tal-Politika" li jmiss dwar il-kriminalita serja u organizzata ghall-perjodu 2017-2021.

Bhalissa ghaddejjin diskussjonijiet fil-Parlament Ewropew u fil-Kunsill dwar il-proposti tal-Kummissjoni biex tistabbilixxi **Sistema ta' Dhul/Hrug tal-UE** sabiex titjeb il-gestjoni tal-fruntieri, tigi miggielha l-migrazzjoni irregolari u tissahha is-sigurtà interna billi jigu rrekordjati l-movimenti ta' cittadini ta' pajjizi terzi fil-fruntieri esterni taz-zona Schengen, u sabiex tistabbilixxi **Sistema tal-UE ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni ghall-Ivvjaggar** (European Travel Information and Authorisation System, ETIAS) li se tistabbilixxi sistema li tippermetti li jsiru verifiki avanzati ghal riskji ta' sigurtà u migrazzjoni fuq vjaggturi li huma ezentati mill-viza. Fis-27 ta' Frar 2017, il-Kumitat ghal-Libertajiet Civili, il-Gustizzja u l-Intern (LIBE) tal-Parlament Ewropew adotta l-mandat tieghu ta' negozjar dwar is-**Sistema ta' Dhul / Hrug** tal-UE. Il-Kummissjoni qed thegge liz-zewg legizlaturi biex ihaffu l-progress fin-negojzati li gejjin u jzommu f'mohhhom id-data fil-mira ta' Gunju 2017, li giet stipulata mill-Kunsill Ewropew f'Dicembru 2016.

Fir-rigward tal-ETIAS, l-esperti tal-Istati Membri qed jiddiskutu l-proposta tal-Kummissjoni fil-livell ta' grupp ta' hidma tal-Kunsill filwaqt li l-komitat LIBE tal-Parlament Ewropew hatar ir-relatur tiegħu għall-fajl.

Fir-rigward tal-proposta tal-Kummissjoni biex tiġi estiża s-**Sistema Ewropea ta' Informazzjoni ta' Rekords Kriminali (ECRIS) liċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi**, il-Kummissjoni qed teżamina soluzzjonijiet tekniċi għal infrastruttura ċentralizzata biex tappoġġa l-iskambju ta' tali informazzjoni. Fir-rigward tar-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli dwar is-Sistemi ta' Informazzjoni u l-Interoperabilità li għandhom jiġu ppreżentati f'April 2017, il-Kummissjoni se tippreżenta proposta legiżlattiva modifikata f'Ġunju 2017.

Il-proposta tal-Kummissjoni għal **emendi mmirati għar-Raba' Direttiva Kontra l-Hasil tal-Flus** giet adottata mill-Kunsill fil-5 ta' Lulju 2016. Wara li eżamina l-proposta, fl-20 ta' Diċembru 2016, il-Kunsill lahaq mandat ta' negozjar. Il-proposta kienet iddiżinjata biex tkopri modi ġodda ta' finanzjament tat-terroriżmu, bħall-muniti virtwali u l-kards imħallsa minn qabel u li żżid it-trasparenza biex tgħin fil-ġlieda kontra l-hasil tal-flus. Ir-rapport tal-Parlament Ewropew gie adottat fit-28 ta' Frar 2017. Il-Kummissjoni qed tappella lill-koleġislaturi biex jiffinalizzaw in-negozjati fuq din il-proposta importanti kemm jista' jkun malajr, liema proposta se tgħin biex jitkompli jitnaqqsu l-modi disponibbli għat-terroristi.

Il-proċess legiżlattiv beda kemm fil-Parlament Ewropew kif ukoll fil-Kunsill fuq il-proposta tal-Kummissjoni għal **Regolament dwar il-Privatezza u l-Komunikazzjoni Elettronika (il-Privatezza Elettronika)**. L-għan huwa li jingħataw opportunitajiet indaqs għal fornituri tal-komunikazzjoni elettronika, li jinkiseb livell għoli ta' protezzjoni għal konsumaturi filwaqt li jippermettu lin-negozji jkunu innovattivi. Fil-Parlament Ewropew, il-Komitat LIBE se jkun fuq quddiem nett b'relatur li dalwaqt se jiġi nnominat, u bil-Komitati ITRE, JURI u IMCO li se jkunu assoċjati. Bdiet ukoll hidma fil-livell ta' grupp ta' hidma tal-Kunsill. Peress li dan huwa fajl ta' prijorità għat-tliet istituzzjonijiet, huwa mistenni li jinkiseb progress malajr sabiex ir-Regolament jista' japplika mill-24 ta' Mejju 2018, fl-istess żmien tad-dhul fis-seħh tar-Regolament Generali dwar il-Protezzjoni tad-Data.

III. L-IMPLIMENTAZZJONI TA' INIZJATTIVI LEGIŻLATTIVI OHRA

Lil hinn mill-proposti pendenti msemmija fid-Dikjarazzjoni Kongunta, huwa importanti li wiehed jinnota li għaddejja hidma fil-Parlament Ewropew u fil-Kunsill fuq il-proposta tal-Kummissjoni biex tiġi infurzata mill-ġdid is-**Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS)** biex titjeb il-ġestjoni tal-fruntieri u biex tiġġieled aħjar kontra t-terroriżmu u l-kriminalità transfruntiera. L-esperti tal-Istati Membri qed jiddiskutu l-proposta fil-livell ta' grupp ta' hidma tal-Kunsill. Il-Komitat LIBE tal-Parlament Ewropew bħalissa qieghed fil-proċess li jahtar ir-relatur tiegħu. Il-miżuri proposti se jwasslu titjib ewlieni fl-iskambju tal-informazzjoni u fil-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, speċjalment permezz ta' obbligu biex jinholq allert tas-SIS f'każijiet relatati ma' offiżi terroristiċi, l-introduzzjoni ta' kategorija ġdida ta' allerti dwar "persuna mfittxija mhux magħrufa", l-introduzzjoni ta' verifiki sistematiċi ta' ċittadini tal-UE mal-SIS fil-fruntieri esterni u ż-żieda ta' drittijiet għal aċċess shiħ għall-Europol. Il-bidliet proposti se jikkontribwixxu wkoll għall-infurzar effettiv ta' projbizzjonijiet ta' dhul għal ċittadini ta' pajjiżi terzi fil-fruntiera esterna billi jagħmlu obbligatorja l-introduzzjoni tagħhom fl-SIS. Il-bidliet proposti se jtejbju l-infurzar ta' deċiżjonijiet ta' ritorn maħruġa lil ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkunu qegħdin fil-pajjiż b'mod irregolari billi jintroduċu kategorija ġdida ta' allert għal deċiżjonijiet ta' ritorn. Il-

Kummissjoni qed tappella lill-koleġizlaturi biex iħaffu l-ħidma tagħhom fuq dan il-fajl importanti.

Fil-21 ta' Diċembru 2016, il-Kummissjoni pproponiet Direttiva ġdida biex **tikkriminalizza l-ħasil tal-flus**, liema Direttiva tkun tista' tipprovdi wkoll lil awtoritajiet kompetenti b'dispożizzjonijiet xierqa tal-liġi kriminali għall-prosekuzzjoni tal-kriminali u t-terroristi. Il-miżuri proposti - ladarba jkun hemm qbil - jistabbilixxu r-regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' offiżi kriminali u sanzjonijiet relatati mal-ħasil tal-flus; ixejnu n-nuqqasijiet li jeżistu fid-differenzi bejn ir-regoli nazzjonali li jistgħu jisfruttaw il-kriminali; ineħħu l-ostakli għall-kooperazzjoni transfruntiera ġudizzjarja u tal-pulizija billi jistabbilixxu dispożizzjonijiet komuni biex itejbu l-investigazzjoni ta' offiżi relatati mal-ħasil tal-flus; u jġibu n-normi tal-UE f'konformità mal-obbligi internazzjonali f'dan il-qasam, kif stabbiliti fil-Konvenzjoni ta' Varsavja tal-Kunsill tal-Ewropa u fir-rakkomandazzjonijiet tat-Task Force tal-Azzjoni Finanzjarja. Minn dakinhar 'l hawn, bdew isiru diskussjonijiet fil-livell ta' grupp ta' ħidma tal-Kunsill bil-ghan li jinkiseb approċċ ġenerali qabel is-sajf. Id-diskussjonijiet huma mistennija li jibdew fil-Parlament Ewropew dalwaqt. Il-Kummissjoni tilqa' dawn l-iżviluppi pożittivi u tinkoraġġixxi lill-koleġizlaturi biex jagħtu prijorità lil dan il-fajl.

Fil-qasam tas-sigurtà tal-avjazzjoni, il-leġiżlazzjoni eżistenti tal-UE li tistabbilixxi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u r-rekwiżiti r-rekwiżiti ta' prestazzjoni għal **tagħmir ta' skrinjar għas-sigurtà tal-avjazzjoni** fl-ajruporti tal-UE ma tistabbilixxix skema ta' valutazzjoni tal-konformità li hija vinkolanti madwar l-UE kollha biex ikun żgurat li jintlaħqu l-istandards meħtieġa fl-ajruporti kollha tal-UE. B'rizultat ta' dan, tagħmir ċċertifikat fi Stat Membru partikolari ma jistax jitqiegħed fis-suq fi Stat Membri oħra. Għalhekk, f'Settembru 2016, il-Kummissjoni ppreżentat proposta biex tistabbilixxi sistema unika ta' ċertifikazzjoni tal-UE abbażi ta' metodoloġija komuni tal-ittestjar u l-ħruġ ta' ċertifikati ta' konformità mill-manifatturi, li jkunu validi fl-Istati Membri kollha tal-UE, skont il-prinċipju ta' rikonossiment reċiproku. Il-ħolqien ta' sistema bħalma hi din se jgħin biex tingħeleb il-frammentazzjoni tas-suq, tissaħħaħ il-kompetittività tal-industrija tas-sigurtà tal-UE, u tingħata spinta lill-impjiegi f'dan is-settur filwaqt li titjieb is-sigurtà tal-avjazzjoni madwar l-Ewropa. Bħalissa l-proposta qed tiġi diskussa minn koleġizlaturi fil-livell ta' ħidma.

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex tiżgura li r-regoli tal-UE fil-qasam tal-**manifattura illegali ta' splussivi magħmulin id-dar** huma adattati għal theddid emergenti². F'Novembru 2016, ir-regoli dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu ta' **sustanzi ta' prekursori tal-isplussivi** li jistgħu jintużaw fil-manifattura illegali ta' splussivi magħmulin id-dar ġew rinforzati biż-żieda ta' tliet sustanzi³ mal-lista⁴ ta' sustanzi soġġetti għall-obbligu strett ta' rappurtar dwar kwalunkwe tranżazzjonijiet, għajbien jew serq suspettużi. Barra minn dan, fl-2017, il-Kummissjoni għandha l-intenzjoni li tniedi evalwazzjoni tal-effettività tar-Regolament (UE) Nru 98/2013 sabiex issaħħaħ ir-restrizzjonijiet u l-kontrolli eżistenti.

Il-Kummissjoni ħadet azzjoni wkoll kontra dawk l-Istati Membri li għadhom ma implimentawx għalkollox id-dispożizzjonijiet kollha tar-Regolament (UE) Nru 98/2013 dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu ta' prekursori tal-isplussivi. Wara l-ewwel stadji tal-proċeduri ta' ksur f'Mejju u f'Settembru 2016, il-Kummissjoni nediet it-tieni stadju fil-15 ta' Frar billi ttrattat l-opinjoni motivati lil Ċipru, Franza u r-Rumanija. Dawn l-Istati Membri għadhom ma stabbilixxewx ir-regoli rekwiżiti dwar il-pieni applikabbli għall-ksur tar-restrizzjonijiet u

² Ara wkoll: Ir-Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni u d-delegazzjoni ta' poter skont ir-Regolament (UE) 98/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu ta' prekursori tal-isplussivi, 28.2.2017.

³ Ir-Regolamenti delegati tal-Kummissjoni (UE) 2017/214, 2017/215 u 2017/216 tat-30 ta' Novembru 2016, ĠU L 34, 9.2.2017, p. 1-6.

⁴ L-Anness II tar-Regolament (UE) Nru 98/2013, ĠU L 39, 9.2.2013, p. 1.

l-kontrolli imposti fuq il-kimiċi perikolużi li jistgħu jintużaw mit-terroristi biex jimmanifatturaw splussivi magħmulin id-dar.

Il-Kummissjoni qed tkompli tappoġġa lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni rapida tad-Direttiva tar-Reġistru tal-UE tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR) u t-twaqqif tal-Unitajiet tal-Infurmazzjoni dwar il-Passiġġieri (Passenger Information Units, PIUs) f'kull Stat Membru. F'Diċembru 2016, il-Kummissjoni organizzat it-tielet laqgħa mal-esperti tal-Istati Membri biex taqsam magħhom it-tagħlimiet meħuda u l-aħjar prattika. L-istadji indikattivi għat-twaqqif tal-PIUs, kif stipulat fil-Pjan ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni ta' Novembru 2016, qed jintużaw biex jimmonitorjaw l-implimentazzjoni tad-Direttiva. Meta mqabbla mas-sitwazzjoni msemmija fil-Pjan ta' Implimentazzjoni, sitt Stati Membri issa jistgħu jiġu nkluzi fil-kategorija ta' Stati Membri li għandhom sistemi ta' PNR kemm funzjonali kif ukoll kważi funzjonali stabbiliti u bażi legali dedikata li tipprovdi għall-ġbir u l-ipproċessar ta' dejta tal-PNR. Il-Kummissjoni regolarment tirċievi informazzjoni mill-Istati Membri kollha dwar il-progress fil-proċess tal-implimentazzjoni. Fl-2017 hemm ipprogrammati EUR 70 miljun permezz tal-Fond għas-Sigurtà Interna għall-implimentazzjoni tad-Direttiva tal-PNR, u l-Kummissjoni tinsab f'taħditiet mal-Istati Membri dwar ir-reviżjoni tal-programmi nazzjonali tagħhom taħt il-Fond sabiex talloka il-finanzjament addizzjonali.

F'dak li għandu x'jaqsam mal-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri, id-**Deċiżjonijiet ta' Prüm**⁵ tal-2008 introduċew proċeduri għal skambji ta' dejta rapidi u effiċjenti bejn l-Istati Membri billi stipulaw regoli u billi pprovdew qafas biex jippermettu lill-Istati Membri li jagħmlu tfittxijiet fil-fajls tal-analiżi tad-DNA, fis-sistemi għall-identifikazzjoni tal-marki tas-swaba' u fil-bażijiet tad-dejta tar-reġistrazzjoni tal-vetturi ta' xulxin. Prüm kien għodda li għen lill-investigaturi Franciżi wara l-attakki terroristiċi f'Parigi f'Novembru 2015. F'dawn l-aħħar xhur sar progress konsiderevoli fl-implimentazzjoni ta' Prüm b'volumi dejjem jiżdiedu fl-iskambju ta' dejta. Madanakollu, kważi 10 snin wara, għadd ta' Stati Membri għadhom fadlilhom jimplimentaw id-Deċiżjonijiet. Għalhekk, il-Kummissjoni użat is-setgħat ta' infurzar li kisbet taħt it-Trattat ta' Lisbona fil-qasam tal-Gustizzja u l-Intern⁶ sabiex tniedi każijiet ta' ksur kontra l-Kroazja, il-Greċja, l-Irlanda, l-Italja u l-Portugall minhabba li naqsu milli jikkonformaw mad-Deċiżjonijiet ta' Prüm.⁷

Ir-Raba' Rapport ta' Progress dwar is-Sigurtà tal-Unjoni⁸ ddiskriva l-aspetti differenti ta' hidma li diġà għaddejjin bħalissa biex jiġi indirizzat it-theddid ċibernetiku, u fakkar ukoll ir-rwol ewlieni tad-Direttiva tas-Sigurtà tan-Netwerks u tal-Infurmazzjoni (Network and Information Security, NIS) li tistabbilixxi l-bażi għal kooperazzjoni u għal reżiljenza ċibernetika mtejbja fuq il-livell tal-UE. L-ewwel laqgħa formali tal-**Grupp ta' Kooperazzjoni ta' NIS** maħluqa permezz tad-Direttiva saret fi Frar mal-Istati Membri, mal-Kummissjoni u mal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Netwerks u l-Infurmazzjoni (ENISA). Il-Grupp indirizza kwistjonijiet ewlenin dwar it-traspożizzjoni u ftehm u li jiehdu r-responsabbiltà fi gruppi ta' esperti fuq għadd ta' aspetti, inkluż il-kriterji li tiddefinixxi l-kritikalità ta' operatur, il-proċess ta' konsultazzjoni f'każijiet ta' impatt transfruntier ta' operatur, u l-proċedura għall-iskambju mandatorju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri affettwati. Sabiex tindirizza l-**implimentazzjoni tal-acquis dwar iċ-ċiberkriminalità**,

⁵ Id-Deċiżjonijiet tal-Kunsill 2008/615/JHA u 2008/616/JHA.

⁶ Mill-1 ta' Diċembru 2014 li huwa t-tmiem tal-perjodu tranżizzjonali mill-Protokoll 36 għat-Trattat ta' Lisbona.

⁷ Dawn l-Istati Membri għadhom ma żgurawx l-iskambji awtomatiċi ta' dejta f'ta' mill-inqas tnejn mit-tliet kategoriji ta' dejta mid-DNA, mill-marki tas-swaba' u mid-dejta tar-reġistrazzjoni ta' vetturi nazzjonali. Il-ħames Stati Membri kollha wiegħbu għall-ittri ta' intimazzjoni. Bħalissa r-risposti qed jiġu vvalutati mis-servizzi tal-Kummissjoni.

⁸ COM(2017) 41 final.

f'Diċembru 2016, il-Kummissjoni indirizzat opinjonijiet motivati lill-Bulgarija, lill-Belġju u lill-Irlanda li ma kkomunikawx transpożizzjoni totali tad-Direttiva 2013/40/UE dwar l-attakki kontra s-sistemi tal-informazzjoni fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom. Fis-16 ta' Diċembru, il-Kummissjoni adottat ukoll żewġ rapporti⁹ dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva 2011/93/UE dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pornografija tat-tfal, b'rapport minnhom li ffoka speċifikament fuq il-miżuri li qed jiehdu l-Istati Membri kontra siti web li fihom jew li jxerrdu l-pornografija tat-tfal.

IV. L-IMPLIMENTAZZJONI TA' AZZJONIJIET MHUX LEĠIŻLATTIVI

Il-Kummissjoni għandha rwol ewlieni fit-tmexxija, fil-faċilitar, fil-finanzjar u fil-koordinazzjoni tal-hidma f'għadd ta' oqsma mhux leġiżlattivi li huma ċentrali għall-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata, bħar-radikalizzazzjoni, il-protezzjoni ta' miri faċli, is-sigurtà fit-trasport, iċ-ċibersigurtà u t-theddid ibridu. Azzjoni għat-theddid li jsir minn ġellieda terroristi barranin li jirritornaw u r-radikalizzazzjoni onlajn tirrikjedi sforz sostnut biex jiġu identifikati, appoġġati u mmonitorjati dawk li huma vulnerabbli għar-radikalizzazzjoni filwaqt li fl-istess hin, jitnaqqas il-propaganda terroristika onlajn u jiġu pprovduti kontronarrattivi kredibbli. L-attakk li sar f'Berlin f'Diċembru 2016 għal darba oħra werja l-importanza tal-protezzjoni ta' miri faċli.

Il-Kummissjoni u l-**Ċentru ta' Eċċellenza tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni (Radicalisation Awareness Network, RAN)** qed iħaffu l-hidma biex jipprovdu kemm lill-prattikanti u lil dawk li jfasslu l-politiki bi gwida konkreta u rakkomandazzjonijiet biex jipprevjenu u jikkumbattu b'mod iktar effettiv l-isfidi eżistenti u emergenti tar-radikalizzazzjoni. Fi Frar 2017, il-Kummissjoni nediet netwerk ġdid ta' persuni li jfasslu l-politiki dwar il-prevenzjoni nazzjonali. Dan in-netwerk ġdid ta' politika għandu żewġ għanijiet ewlenin: li jsaħħa u jistituzzjonalizza l-iskambju ta' hila esperta u esperjenza dwar l-approċċi ta' "prevenzjoni" u l-politiki ta' prevenzjoni bejn l-Istati Membri; li jiżgura involviment iktar mill-qrib bejn l-Istati Membri f'attivitajiet ta' RAN. Dan in-netwerk se jikkumplementa lir-RAN eżistenti li jlaqqa' flimkien lill-prattikanti ewlenin b'netwerk iktar orjentat lejn il-politika u li jgħin jiżgura li l-prattiki l-godda jiġu integrati f'inizjattivi godda ta' politika.

Il-**Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN** nieda wkoll hidma fuq manwal dwar **ir-rispons għal persuni rimpatrijati** biex jipprovdi lill-prattikanti madwar l-Ewropa bil-hiliet, bl-għarfien u l-fiduċja meħtieġa biex jiżguraw l-intervenzjoni l-iktar xierqa u l-iktar effettiva. Peress li wħud minn dawn l-individwi se jkun qegħdin jirritornaw bi tfal żgħar ħafna, il-Kummissjoni talbet lir-RAN biex jipprovdi gwida dwar kif għandhom jiġu protetti u appoġġati tfal li twieldu jew trabbew f'territorju tat-terroristi jew li trabbew f'ambjent irradikalizzat fl-UE.

Barra minn dan, fl-2017 ir-RAN se jiżviluppa manwal li jippreżenta **linji gwida speċifiċi biex tiġi evitata l-polarizzazzjoni** u tiġi ttrattata r-radikalizzazzjoni. Il-**Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN** se tipproduċi żewġ settijiet ta' għodod, dwar **tahriġ ta' sensibilizzazzjoni dwar ir-radikalizzazzjoni** għall-prattikanti ewlenin u dwar **strategiji u approċċi lokali** biex jiġu meġġuna dawk li qed jiġġieldu r-radikalizzazzjoni fil-livell lokali.

Azzjonijiet fir-rigward ta' radikalizzazzjoni onlajn li ġew miftiehma mal-kumpaniji tal-internet fil-laqgħa tal-Forum tal-UE dwar l-Internet li saret f'Diċembru 2016 bħalissa qegħdin fil-fażi tal-implimentazzjoni. Il-"bażi ta' dejta ta' hashes", pjattaforma li tindika kontenut terroristiku onlajn bil-għan li tiżgura t-tneħħija irreversibbli tiegħu, li ġiet żviluppata mill-

⁹ COM(2016) 871 final u COM(2016) 872 final.

industrija tal-internet f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni, mistennija li tiġi mnedija dan ix-xahar. Fil-15 ta' Marzu 2017 il-Kummissjoni se tniedi wkoll il-Programm ta' Għoti tas-Setgħa lis-Socjetà Ċivili tagħha, b'allokazzjoni finanzjarja ta' EUR 15-il miljun biex issaħħaħ il-kontromessaġġi effettivi onlajn.

Il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni tfixx ukoll li jiġu indirizzati l-kawżi ewlenin tagħha, inklużi s-stigmatizzazzjoni ta' komunitajiet, l-intolleranza u r-razziżmu. Il-Kummissjoni qed tippromwovi l-edukazzjoni, d-djalogu interkulturali, l-inklużjoni u l-azzjoni mhux diskriminatorja permezz tal-finanzjament mill-UE. F'Jannar 2017, il-Kummissjoni rċeviet applikazzjonijiet għal proġetti taħt il-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza¹⁰ li għandhom l-għan li, *inter alia*, jipprevjenu u jiġġieldu l-Antisemitizmu u l-mibegħda kontra l-Musulmani u l-intolleranza, u li jkattru għarfien aħjar bejn komunitajiet differenti, inkluż permezz ta' attivitajiet interreligjużi u interkulturali. Qed tittiehed azzjoni wkoll biex jiġu żviluppati għodod u prattiki biex jiġi evitat u kkumbattat diskors ta' mibegħda razzist u ksenofobiku.

Kif ġie mħabbar fir-Raba' Rapport ta' Progress dwar is-Sigurtà tal-Unjoni, fi Frar il-Kummissjoni organizzat l-ewwel workshop dwar il-**Protezzjoni ta' Miri Faċli** b'esperti minn diversi oqsma (il-ġlieda kontra t-terroriżmu, l-infurzar tal-liġi, is-sigurtà fit-trasport u r-riċerka) mill-Istati Membri biex jiddiskutu modi kif tista' titjieb il-protezzjoni tal-miri faċli (it-trasport, avvenimenti tal-isports, ċentri kummerċjali, skejjel, eċċ.). Il-workshop huwa l-ewwel pass fl-iżvilupp ta' pjattaforma tal-UE biex l-Istati Membri jistgħu jaqsmu l-esperjenzi biex iżidu r-reżiljenza u l-protezzjoni tagħhom kontra attakki ta' miri faċli fil-futur. Gew identifikati l-oqsma li ġejja għal skambji ulterjuri: l-integrazzjoni ta' metodoloġiji ta' **valutazzjoni tar-riskju** fl-ippjanar ta' avvenimenti pubbliċi jew fil-protezzjoni ta' postijiet iffullati; l-indirizzar tal-isfida minn **theddidd minn ġewwa** permezz tar-rieżami ta' proċeduri ta' skrutinju; it-tishih tad-**denzjoni bikrija** ta' armi u splussivi permezz tal-ittestjar u l-użu ta' tagħmir innovattiv ta' denzjoni u bl-esplorazzjoni ta' standards komuni possibbli għal skopijiet barra daww għall-avjazzjoni; iż-**żieda fl-għarfien pubbliku** u twegibiet biex jiġu attakkati sitwazzjonijiet u involviment iktar mill-qrib bejn gvernijiet u **atturi pubbliċi**. Qasam ta' prijorità ieħor li ġie identifikat kien il-hidma kongunta fuq "protezzjoni permezz tal-ippjanar urban" għall-kostruzzjoni ta' binjiet godda u ta' żoni pubbliċi.

Fil-qasam tat-theddidd ibridu, f'Lulju 2017 il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli se jirrapportaw lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tat-22 azzjoni fil-Qafas Kongunt tal-2016 kontra t-theddidd ibridu, li jkopri speċifikament il-protezzjoni ta' infrastruttura kritika (pereż: fil-qasam tal-enerġija u l-infrastruttura tat-trasport u sistemi). Il-Qafas Kongunt huwa maħsub biex irawwem ir-reżiljenza tal-UE u tal-Istati Membri, kif ukoll tas-sieħba u biex iżid il-kooperazzjoni man-NATO¹¹ fil-ġlieda kontra theddidd ta' dan it-tip.

Fil-qasam tas-sigurtà tat-trasport, l-UE żviluppat qafas sod tas-sigurtà tal-avjazzjoni. Madanakollu, **titjiriet għall-UE minn pajjiżi terzi** jistgħu joffru vulnerabbiltajiet. Hemm hteġġa li tingħalaq din il-lakuna potenzjali tas-sigurtà bil-kooperazzjoni internazzjonali permezz tal-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (International Civil Aviation Organisation, ICAO) kif ukoll permezz ta' sforzi ta' tishih tal-kapaċitajiet bilaterali b'konformità mar-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti 2309¹². F'Jannar

¹⁰ F'Jannar 2017, għaddiet l-iskadenza għal applikazzjonijiet għas-sejha għal proposti għall-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza b'valur ta' EUR 4 475 000.

¹¹ B'konformità mad-dikjarazzjoni Kongunta mill-President tal-Kunsill Ewropew, il-President tal-Kummissjoni Ewropea, u s-Segretarju Ġenerali tal-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana, tat-8 ta' Ġunju 2016.

¹² Il-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti, Riżoluzzjoni 2309 (2016), tat-22 ta' Settembru 2016.

2017, il-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri u s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna, nediet hidma biex tiżviluppa matrici li tgħaqqad il-valutazzjoni tar-riskju u elementi dettaljati tal-vulnerabbiltà biex tipprovdli bażi għall-prijoritizzazzjoni u l-koordinazzjoni ta' sforzi ta' tishih tal-kapaċitajiet esterni. B'mod parallel, il-Kummissjoni qed thaffef hidmietha fid-definizzjoni ta' approċċ komuni għas-sigurtà fit-trasport marittimu u t-trasport bl-art, li għandu jkun ibbażat fuq ir-riskju, proporzjonat u sostenibbli.

Wara r-riżultat tad-diskussjoni tal-laqgħa tal-Kunsill tal-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni fit-8-9 ta' Dicembru 2016, l-Istati Membri appellaw għal proċess ta' riflessjoni dwar kif għandhom jitrattaw il-kwistjoni tal-**kriptaġġ fil-kuntest ta' investigazzjonijiet kriminali**. Il-Kummissjoni nediet żewġ linji ta' hidma paralleli: Linja ta' hidma legali u teknika biex tiġbor l-informazzjoni u biex tesplora l-ghazliet dwar kif għandha tiġi indirizzata l-htieġa biex jingħelbu ostakli ta' kriptaġġ għall-iskop ta' investigazzjonijiet serji ta' kriminalità filwaqt li jiżviluppaw il-fiduċja u s-sigurtà fid-dinja diġitali.

Fir-rigward tad-**dimensjoni esterna tal-ġlieda kontra t-terroriżmu**, l-implimentazzjoni tal-Konklużjonijiet tal-Kunsill ta' Frar 2015 tinsab fit-triq it-tajba b'żieda ta' 60 % fi proġetti ma' pajjiżi terzi relatati mal-ġlieda kontra t-terroriżmu b'total ta' EUR 225 miljun u li jiffukaw fuq it-tishih tal-kapaċitajiet tas-shab. Fid-19 ta' Jannar 2017 saru diskussjonijiet mat-Tuneżija fit-tieni djalogu politiku ta' livell għoli dwar is-sigurtà u l-ġlieda kontra t-terroriżmu. Id-diskussjonijiet indirizzaw pjan ta' azzjoni dwar it-traffikar tal-armi, hidma kongunta dwar il-finanzjament tat-terroriżmu, it-tishih fil-kapaċità tal-ġestjoni tal-fruntieri u iżjed kooperazzjoni fil-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni, bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim fuq Pjan ta' Hidma kongunta bejn l-UE u t-Tuneżija Kontra t-Terroriżmu għall-2017. Mill-bidu tas-sena, l-UE kellha wkoll diskussjonijiet iddedikati dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu ma' għadd ta' pajjiżi terzi, inklużi mal-Arabja Sawdija, mar-Russja u mal-Awstralja, u ospitat delegazzjoni mil-Lega tal-Istati Għarab.

V. KONKLUŻJONI

Il-bini ta' Unjoni tas-Sigurtà effettiva u sostenibbli tirrekjedi kooperazzjoni mill-qrib bejn il-Kummissjoni, il-Parlament Ewropew u l-Istati Membri biex jitwasslu kemm il-komponenti leġislattivi kif ukoll mhux leġislattivi li flimkien isahhu is-sigurtà għaċ-ċittadini tagħna. Il-prijoritajiet leġislattivi tad-Dikjarazzjoni Kongunta b'rilevanza mal-Unjoni tas-Sigurtà huma komponenti ewlenin, u se jkun hemm bżonn ta' hidma f'tim biex jiġi żgurat it-twassil rapidu u shih tagħhom. Sussegwentament, għandu jkun hemm implimentazzjoni ta' malajr u effettiva sabiex dawn l-azzjonijiet ikunu effettivi. Il-Kummissjoni se tkompli twettaq bis-shih ir-rwol tagħha biex tiżgura li dan isehh.